

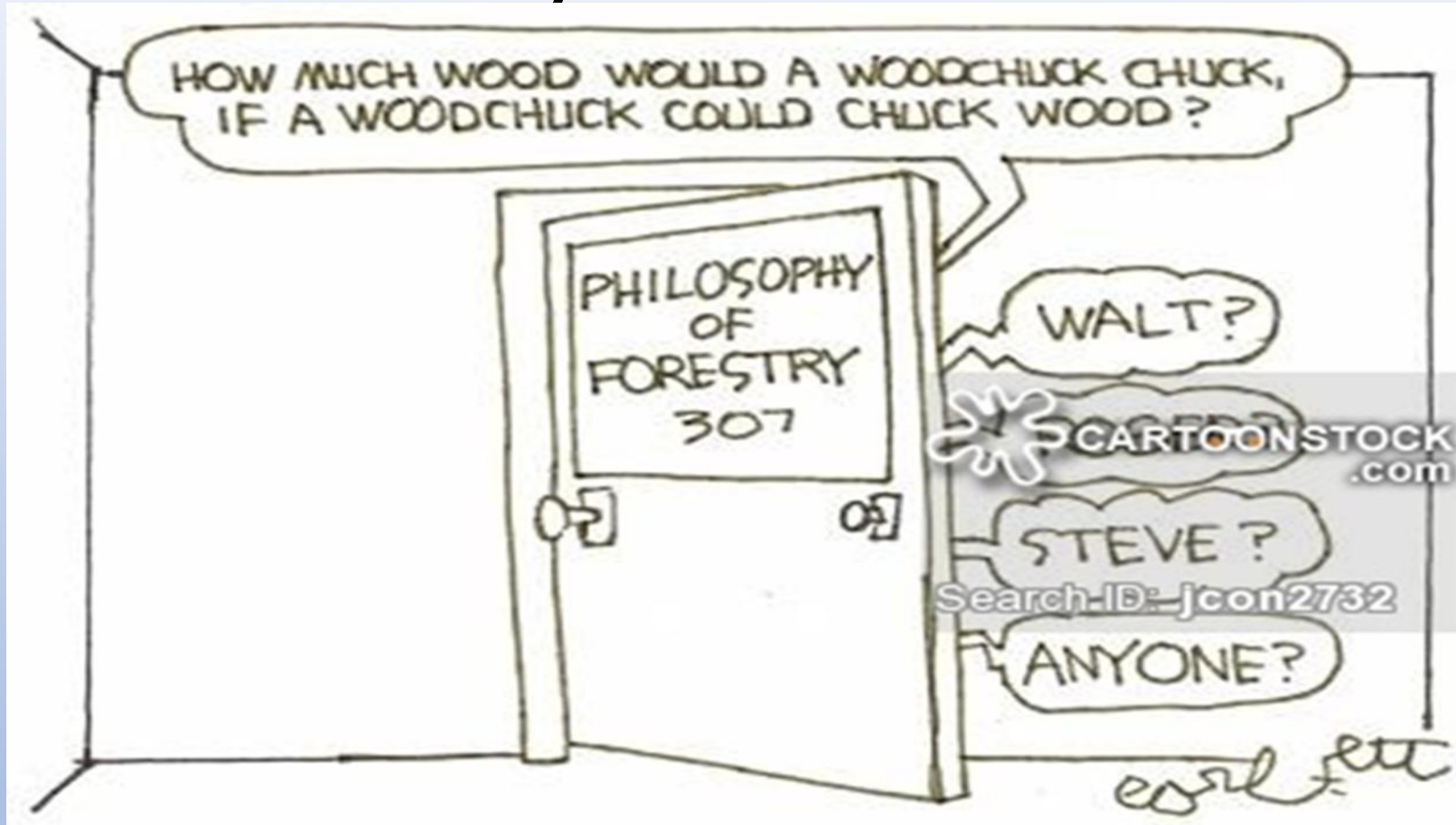
XII Konferencja Ekonomiczno-Leśna
Współczesne wyzwania komunikacji społecznej w leśnictwie
Kołobrzeg 26-28 listopada 2025 roku w

**Koncepcja promocji ZRÓWNOWAŻONEJ gospodarki leśnej -
Aksjologia, Demokracja, Polityka, Praktyka**

Jarosław Oktaba

SGGW w Warszawie; Instytut Nauk Leśnych; Katedra Użytkowania Lasu
jaroslaw_oktaba@sggw.edu.pl

Polityka leśna?

W Polsce nie ma obecnie żadnego dokumentu strategicznego dotyczącego leśnictwa

Podstawy prawne

Konstytucja RP

Art. 5.

Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, **kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.**

Hans Carl von Carlovitz, 1713: „Sylvicultura oeconomica”:
„o wieloużytkowości lasów, o pięknie i wartościach estetycznych, o
„produktach i usługach nieдрzewnych”, o „wartościach niematerialnych”.

H.C. Carlowitz był twórcą pojęcia **trwałego/zrównoważonego rozwoju**, (die Nachhaltigkeit): z lasu należy wycinać nie więcej drewna niż przyrasta).

Miało to miejsce prawie 300 lat przed pojawieniem się w Raporcie Komisji Brundtland (1986) i w Agendzie 21 z Rio de Janeiro (1992), koncepcji sustainable development.

Art. 74.

- 1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.**
- 2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.**
- 3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.**
- 4 Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska.**

KONWENCJA

o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji
oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,

sporządzona w Aarhus dnia 25 września 1998 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ogłasza do powszechnej wiadomości:

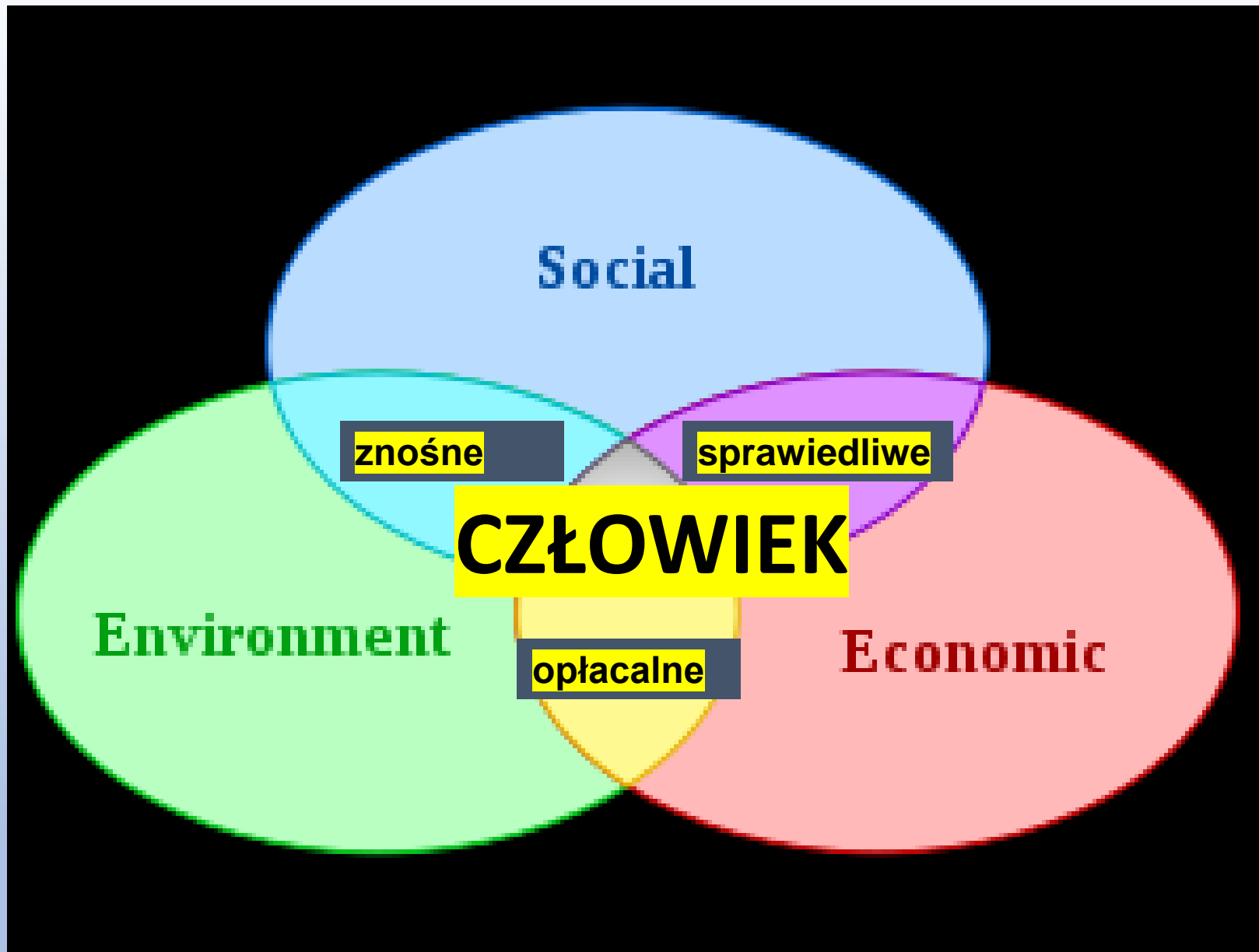
Niezrealizowany wyrok TSUE

USTAWA

z dnia 3 października 2008 r.

**o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w
ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko**

KTO?

JAK?

“zarządzać i użytkować lasy i obszary leśne w taki sposób i w takim tempie, które pozwolą zachować ich bioróżnorodność, produktywność, zdrowie, odnawialność i zdolność do wypełniania teraz i w przyszłości właściwych ekologicznych, ekonomicznych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym bez szkody dla innych ekosystemów”

MCPFE

Ryzyko biznesowe

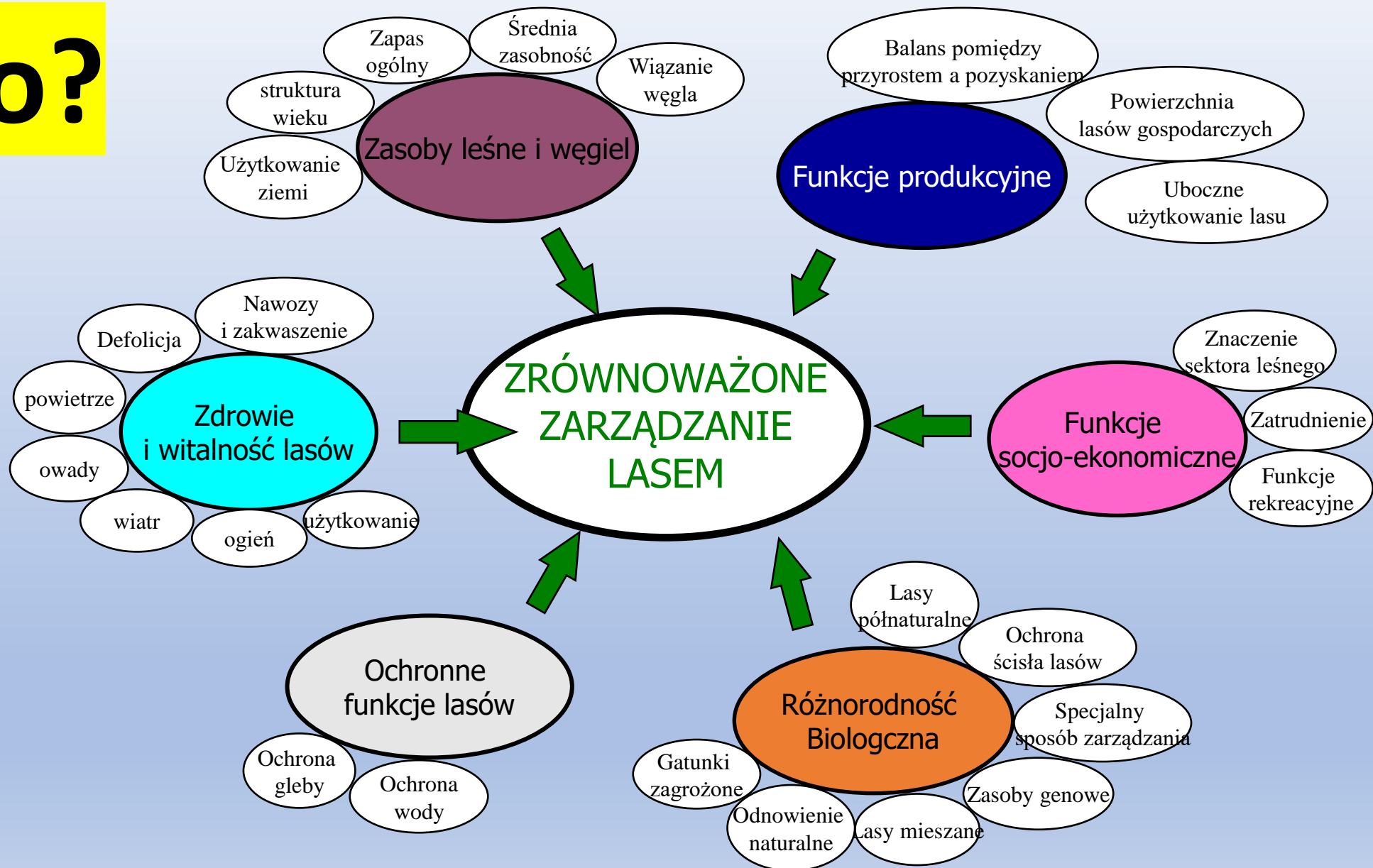
Migracje

1a) trwale zrównoważona gospodarka leśna – działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów

Presja społeczna

Konflikty zbrojne o zasoby

Kto?

Przyrodnicy boją się o trójmiejskie lasy

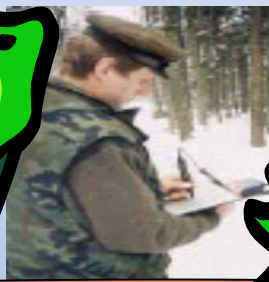

W trosce o lasy niepaństwowe.

Leśna twierdza

Socjalizm aż do BUL-u

SYLWAN

Prowadzenie gospodarstwa leśnego wymaga, **nie tylko** profesjonalnej znajomości spraw leśnych ...

... ale również **ciągłości i sprawdzalności** realizacji **opisanych i czytelnych zasad**, które dla reszty **społeczeństwa muszą być przekonującym dowodem na prowadzenia zrównoważonego leśnictwa.**

Analizując nowe kierunki użytkowania lasu należy również wziąć pod uwagę istniejące sieci połączeń pomiędzy leśnictwem i jego otoczeniem, w tym uwzględnienie:

- roli lasów jako źródła energii;
- wpływie lasów na poziom jakości naszego życia
- roli lasów w procesach zmian klimatycznych;
- roli lasów w procesach zmian użytkowania ziemi i rozwoju regionalnego;
- relacji pomiędzy gospodarowaniem przestrzenią leśną i rolną, leśną i bagienną, łąkarstwem, wodą, krajobrazem itd.

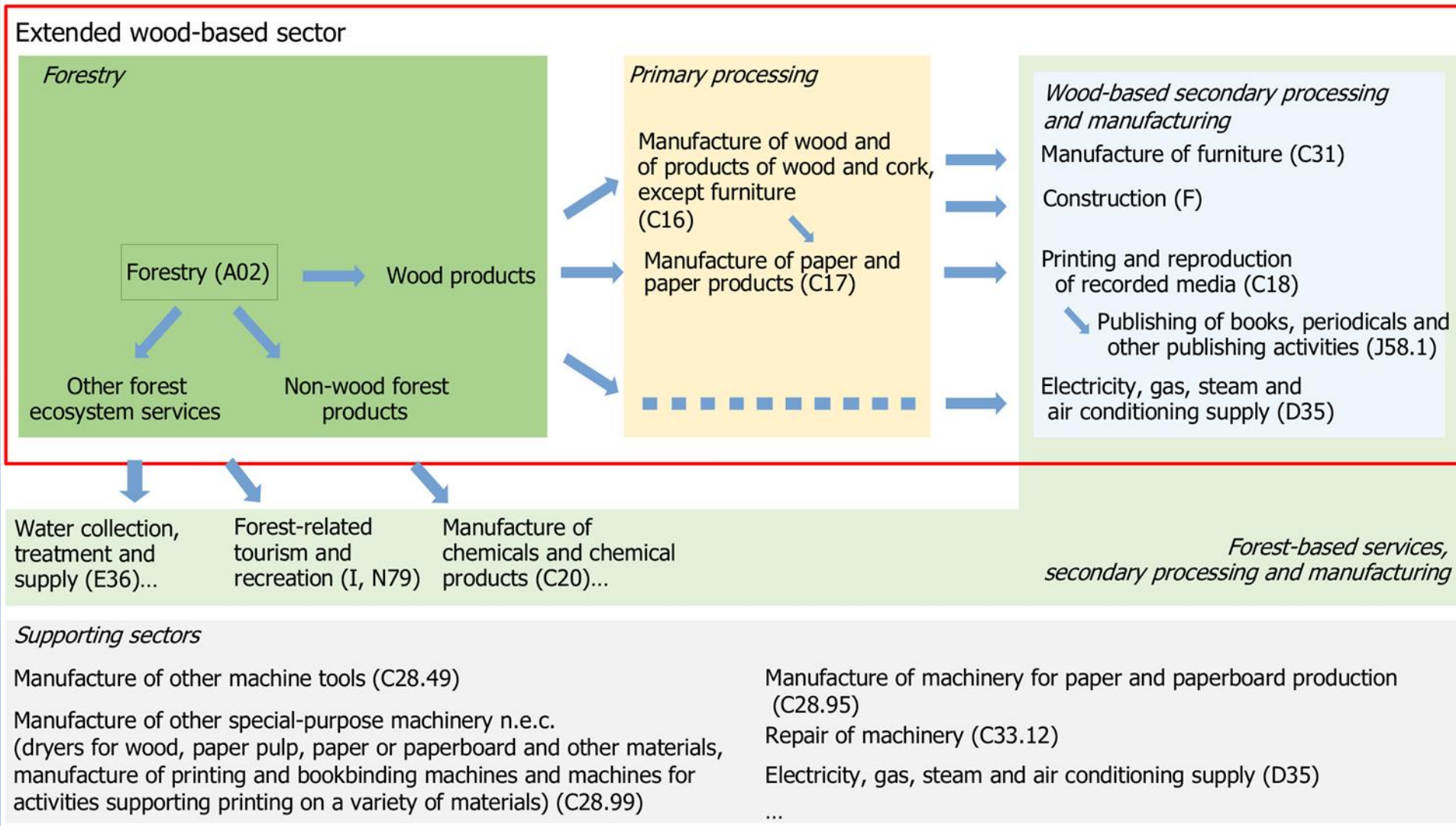
Przemysł drzewny

podstawa funkcjonowania
główne źródło dochodu

świadome,
wspólne działanie

Leśnictwo-drzewnictwo (EU)

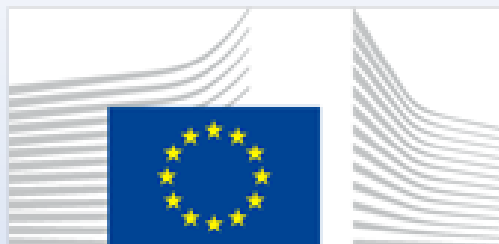

+ wartość substytucyjna

Strategie,
Polityka,
prawo...

Poszukiwanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarce leśnej jest jednym z priorytetów zawartych w Nowej Strategii leśnej EU, podobnie jak działania związane ze społecznymi systemami certyfikacji zrównoważonej gospodarki leśnej

Problem z wyceną, producentem, nabywcą usług ekosystemowych

EUROPEAN
COMMISSION

Brussels, 16.7.2021
COM(2021) 572 final

**COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS**

New EU Forest Strategy for 2030

{SWD(2021) 651 final} - {SWD(2021) 652 final}

THE POLICY RELEVANCE OF NWFP: UNVEILING THE INVISIBLE

2. Wspieranie społeczno-ekonomicznych funkcji lasów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i pobudzanie opartej na leśnictwie biogospodarki w granicach zrównoważonego rozwoju

Powiększanie zasobów

Aktywne zarządzanie istniejącymi lasami uwzględniające NWFP

Rozpoznanie strategicznego znaczenia siedlisk rolno-leśnych

Długookresowe strategie inwestycyjne

Badania rynku pod kątem oczekiwań lokalnych społeczności

Regulacja wielkości pozyskania i sprawiedliwego dostępu do zasobów

Przejrzystość reguł

Poszanowanie praw nabytych

Skuteczne i adekwatne procedury kontroli

Szkolenia zbieraczy

Budowanie bazy na odnawianych powierzchniach i doradztwo

Inwentaryzacja i monitoring

PUL,

Metody inwentaryzacji

Rozwój metod pozyskiwania i handlu

R&D

2. Wspieranie społeczno-ekonomicznych funkcji lasów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i pobudzanie opartej na leśnictwie biogospodarki w granicach zrównoważonego rozwoju

Rozwój innowacyjnych i lokalnych łańcuchów korzyści

Wspieranie współzarządzania publicznego i prywatnego

Wspieranie sieci lokalnych

Uwzględnienie synergii z turystyką w lokalnych strategiach rozwoju

Promocja regionalnych i lokalnych modeli biznesowych

Wspieranie certyfikacji: jakości, miejsca pochodzenia i realizacji modelu zrównoważonej gospodarki

Rozwój metod wyceny usług ekosystemowych

Polityka fiskalna i kultura pracy

Jasna definicja pojęcia producenta

Nowe mechanizmy fiskalne

Przyjęcie zasad zatrudniania uwzględniających sezonowość i okazjonalności pracy

Przyjęcie zasad określających relacje pomiędzy właścicielem lasu a zbieraczem

Zwiększenie równości i roli organizacji producenckich

Przejrzystość ustalania cen

Obserwacja kształtowania cen powiązanych ze standardem jakości

2. Wspieranie społeczno-ekonomicznych funkcji lasów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i pobudzanie opartej na leśnictwie biogospodarki w granicach zrównoważonego rozwoju

Zwiększenie widoczności NWFP

Odpowiednie dane dotyczące NWFP

Doskonalenie raportowania przez GUS

Uwzględnienie szacunków dotyczących gospodarstw domowych

Pozyskanie informacji dotyczących grup docelowych i sektorowych

Zabezpieczenie śledzenia źródeł i znakowania

wzmocnienie zgodności jadalnych NWFP z wymogami dotyczącymi żywności i oznaczania

Stosowanie adekwatnych norm i procedur DDS

Wzmocnienie roli dobrowolnych certyfikacji

Informacje i edukacja konsumentów przez źródło pochodzenia

Wykorzystanie mobilnych kanałów informacyjnych

Ułatwienia dostępu do źródeł danych i informacji handlowych

Promocja badań kosztów, zysków, handlu, cen i systemów produkcji NWFP

Promocja platform edukacyjnych informujących o dobrych praktykach i zasadach gospodarki na urządzeniach mobilnych

2. Wspieranie społeczno-ekonomicznych funkcji lasów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i pobudzanie opartej na leśnictwie biogospodarki w granicach zrównoważonego rozwoju

Stworzenie systemu wsparcia finansowego

Ograniczenie zobowiązań bezpośrednich od producentów NWFP z terenów leśnych i rolno-leśnych

Promocja rozwiązań wpisujących się w programy rozwoju regionalnego

Wsparcie NWFP w istniejących programach

I to by było na tyle.

Dziękuję za uwagę

